Nimănui nu îi pasă dacă eşti trist, aşa că ai putea la fel de bine să fii fericit! **(Anonim)**

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

14 martie

2014

Anul XIII

nr. 10 (509)

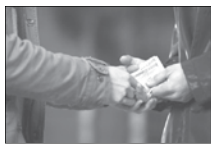
8 pagini – 4 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: *Irina BUREA*, *Lilia DUMINICA*
Jurist: *Vitalie MODRÎNGĂ*
Redactor-stilizator: *Corina BERZOI*
Asistenţă computerizată: *Maria BONDARI*
Contabila: *Maria JOSANU*

Moldova încă se mai confruntă cu problema corupţiei
pag. 3

Constatarea faptei contravenţionale
pag. 4

O delegaţie a MAI a participat la conferinţa regională destinată femeilor din poliţie
pag. 5

Igor Corman: Acordul de Asociere nu reprezintă un cadou din partea UE, ci demonstrează că am îndeplinit planul de acţiuni

„Acordul de Asociere nu reprezintă un cadou din partea UE, ci demonstrează că Republica Moldova a îndeplinit planul de acţiuni privind modernizarea ţării”, a declarat preşedintele Parlamentului Igor Corman la întîlnirea de la Bălţi cu profesorii şi studenţii de la Universitatea de Stat „Alecu Russo”.

Potrivit speakerului, „semnarea Acordului va fi un semnal puternic şi pentru investitorii străini că în Republica Moldova lucrurile se schimbă în bine. Autorităţile moldovene au ferma determinare de a semna şi ratifica Acordul de Asociere cu UE în actualul mandat al Parlamentului”.

Totodată, preşedintele Legislativului a menţionat că Republica Moldova îşi doreşte deschidere şi cooperare atît cu partenerii din Vest, cît şi cu cei din Est.

„Dilema Vest-Est este una falsă, deoarece dezvoltarea Republicii Moldova în baza modelului european nu trebuie să fie în contradicţie cu menţinerea relaţiilor tradiţionale cu partenerii din Est. Procesul de integrare europeană nu este o opţiune geopolitică, ci este un model de dezvoltare a ţării, iar alt model mai bun pentru statul nostru decît integrarea europeană nu cunoaştem”, a concluzionat preşedintele Parlamentului.

Iurie Leancă: Lansăm negocierile unui acord, pentru zboruri directe Chişinău–SUA

Premierul Iurie Leancă a menţionat, în cadrul unei conferinţe de presă, că reprezentanţii Guvernului de la Chişinău au discutat cu oficialii americani despre un acord dintre R. Moldova şi SUA în vederea unor zboruri directe între Chişinău şi localităţile din SUA.

Acordul urmează să fie unul de tip „Open skies” (cer deschis).

„De fapt, va fi un aranjament similar cu cel pe care-l avem deja cu Uniunea Europeană privind crearea Spaţiului Aviatic Comun şi care aduce deja beneficii cetăţenilor Republicii Moldova. Iată că în curînd vom lansa negocierile propriu-zise şi sper că aceste discuţii, în momentul în care se vor materializa cu un acord, vor reprezenta un prim-pas pentru conexiuni aeriene directe dintre Republica Moldova şi SUA”, a declarat Iurie Leancă.

De asemenea, premierul R. Moldova a menţionat că ţara noastră nu este doar ca „cel mai bun elev din regiune” sau în cadrul Parteneriatului Estic, ci a devenit un adevărat partener pentru ţările cu care colaborează.

În context, şeful Executivului a vorbit despre vizita sa per ansamblu în SUA şi despre întîlnirea cu diaspora. Iurie Leancă s-a arătat mîndru de faptul că cetăţenii noştri au reuşite remarcabile în domeniul educaţional sau financiar-bancar.

„Este un element foarte benefic, nu doar că sînt interesaţi de ceea ce se întîmplă în ţară, nu vor doar să fie beneficiarii unei asistenţe şi sprijin din partea instituţiilor Republicii Moldova, dar sînt foarte dornici să contribuie cu idei, cu abordări noi la dezvoltarea situaţiei per ansamblu din Republica Moldova, la îmbunătăţirea climatului investiţional, la extinderea relaţiilor comerciale”, a mai spus I. Leancă.

„The Guardian”: Natalia Gherman – în topul celor şapte femei care realizează schimbări pozitive în lume

Viceprim-ministrul, ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, Natalia Gherman, se află printre cele şapte femei care merită a fi urmărite în politica globală, potrivit unui top realizat de publicaţia britanică „The Guardian”.

Clasamentul a fost întocmit cu ocazia Zilei internaţionale a femeilor, de către liderul Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare şi fostul premier al Noii Zeelande, Helen Clark, şi include femei care realizează schimbări pozitive în lume.

Publicaţia menţionează că, ministrul Natalia Gherman a condus şi a finalizat negocierile pe marginea Acordului de Asociere RM-UE, care include şi Zona de Liber Schimb, Aprofundat şi Cuprinzător, a asigurat decizia pozitivă a Parlamentului European privind liberalizarea regimului de vize pentru Republica Moldova, subiect care se află pe agenda UE.

Potrivit Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova, şefa diplomaţiei de la Chişinău şi-a început cariera în primii ani de independenţă a R. Moldova, fiind ambasador în Austria în perioada 2002-2006, şi ambasador în Suedia, Norvegia şi Finlanda în 2006-2009. Potrivit publicaţiei, Natalia Gherman ar fi un bun prim-ministru sau preşedinte al ţării.

În topul „The Guardian” au mai fost incluse Nkosazana Dlamini-Zuma, preşedinte al Uniunii Africane, Bineta Diop, trimisul special al Uniunii Africane pentru femei, pace şi securitate în Africa, Nafsiah Mboi, ministru al Sănătăţii din Indonezia, Sowmya Kidambi, directorul Societăţii de audit social, responsabilitate şi transparenţă, Departamentul de Dezvoltare Rurală, India, María Fernanda Espinosa Garcés, ministrul Apărării Naţionale din Ecuador, Zahra’ Langhi, cofondatorul Platformei Femeilor libiene pentru Pace.

Începe ziua cu *DREPTUL!*

Flash

Consiliul municipal Chișinău a aprobat noi tarife pentru autorizațiile în construcții

Consiliul municipal Chișinău a aprobat noi tarife pentru autorizațiile în construcții.

Potrivit modificărilor adoptate, pentru construcția caselor individuale, reconstrucția, replanificarea apartamentelor și construcția anexelor a fost stabilit un tarif de 100 lei pentru un metru pătrat.

Totodată, în funcție de suprafața imobilului, vor fi aplicate următoarele coeficiente: dacă suprafața locuinței nu va depăși 5 mii metri pătrați, coeficientul va fi egal cu 3; de la 5 la 10 mii metri pătrați - 2,5; 10-20 mii metri pătrați - 1,75; 20-30 mii metri pătrați - 1,65. Valoarea autorizațiilor pentru construcția obiectelor mai mari de 30 mii metri pătrați este stabilită în mărime de 30 mii lei.

De achitarea costului autorizațiilor sînt scutite persoanele care au devenit victime ale calamităților naturale sau situațiilor excepționale. Taxa nu se aplică nici în cazul construcției obiectelor finanțate din bani publici și lucrările efectuate la obiecte sociale.

Condițiile de intrare și ședere pe teritoriul Federației Ruse

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova atenționează că începînd cu 1 ianuarie 2014, cetățenii străini, care sosesc în Federația Rusă, se pot afla pe teritoriul țării, fără viză, nu mai mult de 90 de zile pe parcursul a 180 de zile calendaristice.

La punctele de frontieră a Federației Ruse, cetățenii țării noastre completează ambele file „A" și „B" ale cartelei migraționale, care se distribuie gratis la punctele vamale. Fila „A" va fi reținută de către ofițerii de frontieră, iar fila „B", pe care se aplică ștampila de intrare, se restituie proprietarului. Este necesară păstrarea filei „B" pe întreaga perioadă de ședere în Federația Rusă.

În cazul pierderii, furtului sau deteriorării acestui formular, pe parcursul a trei zile, este necesară adresarea la organul teritorial al Serviciului Federal Migrațiune pentru a primi un duplicat al acestui document. Duplicatul se eliberează gratis.

După intrarea pe teritoriul Federației Ruse, cetățenii Republicii Moldova sînt obligați să se înregistreze la organul teritorial al Serviciului Federal Migrațiune în decurs de 7 zile. Neglijarea acestui aspect poate avea ca urmări aplicarea unei amenzi și interdicția de intrare pe teritoriul Federației Ruse pe o perioadă de pînă la cinci ani.

Cetățenii străini, inclusiv cei din Republica Moldova, care activează pe teritoriul Federației Ruse, trebuie să obțină permis de muncă de la organul teritorial al Serviciului Federal Migrațiune sau o patentă.

Presa trebuie să respecte demnitatea persoanelor bolnave incurabil

Consiliul de Presă a elaborat un set de recomandări generale privind mediatizarea informațiilor în care sînt vizate persoane bolnave incurabil. Recomandările au fost făcute în contextul în care mai multe instituții mass-media au difuzat, în ultima perioadă, imagini cu persoane publice grav bolnave cu scopul de a obține audiență.

Instituțiile mass-media sînt îndemnate să manifeste compasiune și să respecte dreptul la viață privată și demnitate al persoanelor care suferă de boli grave sau incurabile. Materialele jurnalistice despre persoanele afectate de boli grave sau incurabile nu pot fi realizate prin prisma senzaționalului și ar trebui să conțină și opinia specialiștilor pentru a-i ajuta pe alți oameni aflați în aceeași situație.

„Dacă se respectă deontologia profesională la realizarea acestor materiale, ele pot avea și un impact pozitiv, încurajînd cetățenii să meargă la medic pentru verificări sistematice", a spus Ludmila Andronic, președintele Consiliului de Presă.

Membrii Consiliului de Presă au subliniat că mulți dintre bolnavii incurabili trec prin perioade de depresie și trebuie să fie încurajați să lupte cu boala, iar situația lor nu poate fi exploatată în scopuri comerciale. De cele mai multe ori, publicarea unor asemenea materiale nu este de interes public și încalcă dreptul persoanelor la viața privată și demnitate, iar acest lucru se referă inclusiv la persoanele publice.

Aprobat: Moldovenii vor putea suna curînd la 112

În 12 luni de la adoptarea proiectului Legii privind serviciul național de urgență 112, populația va putea cere ajutor în orice situație dificilă neprevăzută, indiferent de locul în care se află, apelînd gratuit un singur număr de telefon. Utilizarea sistemului 112 va permite alertarea și implicarea simultană a serviciilor de urgență. Guvernul a avizat pozitiv proiectul.

Costul estimativ al lucrărilor de procurare și instalare a platformei informaționale și de comunicații electronice, cheltuielile pentru dotarea tehnică și materială a locurilor de muncă, de amenajare și reparație a sediilor și birourilor Serviciului 112, inclusiv cheltuielile pentru instruirea și pregătirea operatorilor sînt estimate aproximativ la 242 milioane de lei.

Pentru prima dată numărul unic de urgență a fost aplicat în Suedia în 1991. În prezent, numărul 112 este folosit în toate țările Uniunii Europene. Experiența internațională demonstrează că aplicarea numărului unic 112 a permis reducerea considerabilă a pierderilor de vieți omenești și a celor materiale în situațiile de urgență.

Şeful statului a semnat decretele de numire în funcţie a patru magistraţi

Președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti a semnat decretele de numire în funcție a patru magistrați, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit Serviciului de presă al Președinției, au fost numiți în funcție următorii judecători:

Ludmila Ursu – judecător la Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău;.

Luiza Gafton – președinte la Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău;.

Angela Braga – judecător la Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău;.

Radu Țurcanu – vicepreședinte al Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău.

Șeful statului a purtat discuții cu fiecare magistrat în parte, subliniind importanța restabilirii încrederii cetățenilor în actul de justiție.

„În perioada de reformare a sistemului judecătoresc vor fi confirmați în funcție sau promovați doar magistrații care au dat dovadă de o ținută morală ireproșabilă și calități profesionale remarcabile", a relevat președintele Nicolae Timofti.

Ministerul Finanțelor vrea amenzi și închisoare pentru cei cu restanțe la buget

Ministerul Finanțelor a elaborat și a supus consultărilor mai multe modificări ale Codului contravențional și cel penal pentru ca acei care întîrzie cu plata contribuțiilor la Bugetul Public Național să fie pedepsiți cu amenzi și chiar închisoare.

Potrivit autorilor proiectului, aceste modificări vor stimula creșterea acumulării încasărilor la Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat (BASS), dar și a altor componente ale Bugetului Public Național (BPN). Astfel, noile completări și modificări ale Codului penal relevă faptul că agenții economici care nu vor achita, timp de 90 de zile de lucru, restanțele la BPN, vor fi amendați cu sume de pînă la 120 de mii de lei, cu închisoare de pînă la șase ani sau chiar cu lichidarea firmei. De asemenea, potrivit proiectului, Codul penal ar trebui să prevadă sancțiuni pentru persoanele fizice care întîrzie cu 90 de zile lucrătoare să achite contribuțiile la BPN. Acești restanțieri, care vor avea datorii de peste 3 mii de lei, vor fi pedepsiți cu amenzi de pînă la 40 de mii de lei sau cu închisoare de pînă la un an.

Ministerul Finanțelor mai propune completarea Codului contravențional cu un articol nou, care presupune ca acei care nu vor plăti obligațiile fiscale, contribuțiile la BASS și prima obligatorie de asistență medicală să fie sancționați. Astfel, pentru aceeași perioadă de întîrziere a acestor plăți ar putea fi prevăzute amenzi de 3 mii de lei pentru persoane fizice și valoarea restanței, dar nu mai puțin de zece mii de lei pentru persoane juridice.

Președintele Confederației Naționale a Patronatului, Leonid Cerescu, a declarat că, în mod normal, aceste cazuri nu ar trebui să apară. „Știu că băncile au funcții de control și nu permit transferurile pentru achitarea salariului dacă nu sînt plătite contribuțiile la BASS și la alte bugete, iar noi salutăm această acțiune. Sîntem conștienți că este necesar de ridicat gradul de responsabilitate a agenților economici pentru achitarea plăților la BPN, dar de aici și pînă a ajunge la dubă... Este exagerat", a menționat Leonid Cerescu.

Potrivit datelor Ministerului Finanțelor, valoarea lunară medie a acumulărilor din contribuții la BASS a constituit în primele zece luni ale anului trecut 572 de milioane de lei. În 2012, această sumă a fost 546,48 milioane de lei, în creștere cu 10,7%, iar în 2011 - 493,62 milioane de lei, cu 10,6% mai mult decît în anul precedent.

Ai încălcat regulile de circulație? Acum vei putea fi informat printr-un simplu SMS!

Șoferii care nu respectă regulile de circulație și vor fi surprinși de camerele de supraveghere din oraș vor putea afla imediat despre contravenție! Cum? Ei bine, vor primi un mesaj scurt pe telefonul mobil, în care vor fi informați despre abaterea comisă și suma amenzii.

Noul serviciu a fost elaborat cu scopul simplificării modalității de informare a șoferilor indisciplinați. Dacă ați încălcat regulile de circulație rutieră și ați fost surprins de camerele de supraveghere, veți fi informat imediat prin SMS. Mesajul va conține și informatii despre sancțiunile care vor fi aplicate.

Informarea prin SMS va fi contra-cost și va fi accesibilă abonaților tuturor operatorilor de telefonie mobilă. Oamenii spun că noul sistem este mult mai comod decît cel obișnuit, care presupune trimiterea unei scrisori la domiciliu. Reprezentanții Centrului de Control al Traficului spun că, datorită noului sistem, atît șoferii, cît și autoritățile vor economisi timp și bani.

„Economisim timpul nostru, resursele de muncă și cheltuielile. Iar cetățenii vor putea beneficia de timp suplimentar pentru a-și apăra interesele, să-și găsească un avocat", a spus șeful Centrului de Monitorizare și Control al Traficului Rutier, Dan Chirița. Costul serviciului va fi stabilit de operatorii telefoniei mobile. Grație sistemului video de monitorizare a traficului rutier, în buget a fost transferat aproape un milion și jumătate de lei din contul amenzilor. 10% din această sumă reprezintă cheltuieli pentru scrisorile de informare a șoferilor.

Moldova are nevoie de respectarea legilor în activitatea judecătoriilor

„Moldova are nevoie de respectarea legilor în activitatea judecătoriilor", susține ex-judecătorul din partea Republicii Moldova al Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), avocatul Stanislav Pavlovschi.

S. Pavlovschi a spus că anume respectarea literei legii în instanțe constituie în prezent sarcina prioritară a autorităților.

În calitate de argument, avocatul a invocat indicele global de legalitate (Global rule of law index), în care Moldova, la capitolul combaterea corupției, deține locul 88 între 99 de state, la capitolul justiție penală - locul 82, iar la înfăptuirea justiției civile - locul 76.

„Acesta este un rating extrem de scăzut. Iată spre ce trebuie îndreptate atenția și eforturile autorităților, în mod primordial. O altă direcție a reformelor ar putea deveni specializarea judecătorilor, extinsă la judecătoriile de nivelul I. Dar acest lucru trebuie făcut după o atestare minuțioasă a locurilor de muncă și optimizarea judecătoriilor", consideră expertul.

S. Pavlovschi a amintit că în Moldova există și acum instanțe în care un judecător examinează cîte 800 de dosare pe an, dar există și alte judecătorii, în care nici tot completul nu examinează un asemenea număr de dosare.

„Evident, sarcina asupra judecătorilor este inegală. Trebuie elaborați indicatori de activitate judecătorească noi ca principiu, pentru a elabora criterii obiective de evaluare a profesionalismului judecătorilor. Și judecătoriile care examinează un număr de dosare nesemnificativ trebuie comasate în judecătorii inter-raionale. Datorită rezervelor judecătorești disponibilizate pot fi înființate judecătorii pentru dosarele minorilor, judecătorii de familie, judecătorii pentru crima organizată și fapte de corupție", a opinat S. Pavlovschi.

În viziunea lui, toate acestea trebuie realizate după evaluarea necesităților societății moldovenești și ale sistemului judiciar ca atare. „Or, înființarea judecătoriilor specializate va cere inevitabil modificări serioase în legislație, instruirea specialiștilor, crearea unei structuri organizatorice anumite", a încheiat ex-judecătorul din partea Republicii Moldova la CEDO.

Moldova încă se mai confruntă cu problema corupţiei

Ţara noastră încă se mai confruntă cu corupţia, în special cea din sistemul justiţiei. Aceasta este cea mai gravă problemă în ceea ce priveşte respectarea drepturilor omului în societatea în care trăim. Concluzia aparţine Departamentului de Stat al SUA, şi se regăseşte în Raportul pe anul 2013 privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova.

Astfel, potrivit experţilor americani, statul nostru este afectat de corupţie instituţională şi există tentative politice de compromitere a justiţiei.

„Nu au existat funcţionari acuzaţi de încălcări ale drepturilor omului sau demnitari pedepsiţi pentru corupţie. Grave probleme de corupţie au fost evidenţiate şi în alte sectoare, precum Inspectoratul Fiscal şi Vamal. Scutirea de pedeapsă a infractorilor, la fel, a fost o problemă majoră”, se arată în raport.

Experţii au constatat probleme ale libertăţii presei, remarcînd monopolizarea excesivă a domeniului mass-media şi a pieţei de publicitate, dar şi restricţiile privind libertatea de întrunire şi de exprimare.

Potrivit documentului, anul trecut, autorităţile de la Chişinău nu au făcut nici un progres în dosarul evenimentelor din aprilie 2009, dar nici în ceea ce priveşte moartea tînărului de 18 ani, împuşcat în ianuarie 2012 de un pacificator rus la punctul de control Vadul lui Vodă.

La fel, în raport se menţionează că, „Guvernul a făcut puţine progrese pe parcursul anului precedent în privinţa oficialilor responsabili de represiunile post-electorale din 2009, soldate cu trei decese. Pe 24 decembrie, o instanţă de la Buiucani l-a achitat pe Ion Perju, poliţistul acuzat de uciderea lui Valeriu Boboc în 2009”.

Alte probleme importante remarcate de analiza în cauză se referă la condiţiile dezastruoase din penitenciare, încălcarea libertăţii mass-media, inclusiv închiderea în 2012 a unui radiodifuzor de opoziţie cu aprobarea Curţii Supreme; violenţa împotriva femeilor, traficul de persoane, discriminarea romilor, hărţuirea minorităţilor sexuale; aplicarea limitată a dreptului muncii.

Totodată, e de menţionat că rezultatele studiului „Indicele supremaţiei justiţiei”, publicat zilele trecute de ONG-ul american,World Justice Project, plasează Republica Moldova pe locul 75 din 99 de ţări, rămînînd practic pe aceleaşi poziţii ca şi în anul 2012. Potrivit acestei organizaţii, anul trecut, ţara noastră a ocupat locul 77 printre 97 de ţări.

Această analiză arată că, în Moldova se menţine un indice ridicat al corupţiei, în acest sens, statul nostru plasîndu-se pe locul 88 faţă de locul 78 în anul 2012. S-a înrăutăţit situaţia la capitolul asigurarea drepturilor fundamentale (locul 68 comparativ cu locul 32 în anul 2012) şi justiţia penală (locul 82 faţă de 74 în 2012).

În acelaşi timp, Moldova şi-a îmbunătăţit rezultatele la capitolul transparenţă guvernamentală, urcînd de pe locul 65 pe 58 şi în domeniul justiţiei civile – de pe locul 88 pe locul 76. Deşi la capitolul asigurarea securităţii şi ordinii publice punctajul este acelaşi ca şi acum doi ani în urmă – ţara noastră a coborît 5 locuri, de pe poziţia 35 pe poziţia 40.

În studiul „Indicele supremaţiei justiţiei”, realizat de World Justice Project, au participat peste 100 de mii de respondenţi şi 2,4 mii de experţi din lumea întreagă. În Republica Moldova au fost chestionaţi circa 1000 de oameni de la Chişinău, Bălţi şi Cahul.

Cor. Dreptul

Regulile pentru libera circulaţie în spaţiul Schengen

După adoptarea liberalizării regimului de vize pentru cetăţenii Republicii Moldova de către Parlamentul European, moldovenii deţinători de paşapoarte biometrice vor putea călători fără vize în spaţiul Schengen, cel mai probabil începînd cu această vară.

Ei vor avea dreptul să stea o perioadă de 90 de zile în timp de 6 luni, în toate statele care sînt membre cu drepturi depline în Acordul Schengen, precum: Belgia, Italia, Danemarca, Franţa, Portugalia, Suedia, Germania, Spania, Finlanda, Luxemburg, Grecia, Islanda, Olanda, Austria, Norvegia, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Elveţia şi Liechtenstein.

De asemenea, regimul fără vize se va referi şi la viitoarele state membre ale Acordului Schengen, precum sînt Bulgaria, Cipru, România şi Croaţia.

Precizăm că, cetăţenii Republicii Moldova, doritori de a călători în Irlanda sau Marea Britanie vor fi în continuare obligaţi să obţină viza de intrare în aceste două state membre ale UE.

Cît priveşte actele care trebuiesc prezentate pentru călătoria în ţările Uniunii Europene, pe lîngă paşaportul biometric, care trebuie să fie valabil cel puţin trei luni după întoarcerea programată, cetăţenii vor prezenta şi acte care vor demonstra scopul şi condiţiile şederii, cum ar fi cazarea, durata de şedere, dar şi dovada deţinerii mijloacelor suficiente de subzistenţă, atît pentru durata şederii, cît şi pentru întoarcere.

„Trebuie să prezentaţi paşaportul dumneavoastră. În plus, aţi putea fi rugat să prezentaţi: biletele de avion, inclusiv cele de întoarcere, dovada unor mijloace suficiente de subzistenţă, rezervarea cazării, scrisoarea de invitaţie în caz de vizite, conferinţe, certificatul de înscriere la studii, dacă mergeţi la studii etc.”, a explicat Delegaţia UE la Chişinău.

Călătoria fără vize în statele menţionate mai sus nu va oferi drept de muncă. Munca în spaţiul Schengen fără un permis în acest sens este ilegală şi poate duce la aplicarea interdicţiei de intrare în spaţiul respectiv, a mai precizat sursa citată.

Moldovenii care vor depăşi termenul legal de aflare pe teritoriul UE, după abolirea regimului de vize, vor putea fi sancţionaţi cu amendă de pînă la 3 mii de euro sau cu interdicţie de intrare în spaţiul Schengen pe o perioadă de pînă la 5 ani, potrivit unei informaţii publicate de către viceministrul Afacerilor Externe, Iulian Groza, pe o reţea de socializare.

Amintim că, votul Parlamentului European din 27 februarie curent, în favoarea abolirii regimului de vize pentru cetăţenii din Republica Moldova, urmează a fi confirmat de către Consiliul Uniunii Europene, pe parcursul lunii aprilie, anul curent. Ulterior, va urma finalizarea procedurilor de aprobare, iar decizia de anulare a vizelor va intra în vigoare la 20 de zile după publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Astfel, moldovenii deţinători ai paşaportelor biometrice, vor putea călători liber în spaţiul Schengen, cel mai probabil, din luna iulie.

Menţionăm că în prezent, aproximativ 750 de mii de cetăţeni moldoveni deţin paşapoarte biometrice.

Cor. Dreptul

Ministrul Muncii s-a întîlnit cu femei nemulţumite de modificările la Legea privind indemnizaţiile pentru incapacitate de muncă

Ministrul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Valentina Buliga, s-a întîlnit cu un grup de femei însărcinate şi mame cu copii, care nu sînt de acord cu modificările la Legea privind indemnizaţiile pentru incapacitate de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale, potrivit unui comunicat al ministerului.

Valentina Buliga a informat că, începînd cu anul 1999, sistemul public de asigurări sociale este întemeiat pe principiul egalităţii. Tariful total al contribuţiilor de asigurări sociale în mărime de 29%, din care contribuţia individuală de asigurări sociale constituie 6%, iar contribuţia datorată de angajator - 23%, nu acoperă în mărime deplină costul prestaţiilor sociale.

Conform legislaţiei, mărimea indemnizaţiei de maternitate constituie 100% din venitul mediu lunar asigurat al femeii sau al soţului, în cazul femeii care se află la întreţinerea soţului asigurat. Din această indemnizaţie nu se achită impozit pe venit, contribuţii de asigurări sociale şi contribuţii medicale. Astfel, femeile însărcinate pot decide dacă se vor folosi de dreptul de a beneficia de indemnizaţia de maternitate sau vor continua activitatea de muncă. Însă, în cazul în care femeia va continua activitatea de muncă după acordarea concediului de maternitate, aceasta va beneficia doar de salariu, deoarece indemnizaţia de maternitate reprezintă înlocuirea venitului pierdut.

Conform modificărilor, a fost extinsă perioada care se ia în calcul la determinarea venitului mediu lunar asigurat de la şase la 12 luni. La momentul elaborării legii, a fost consultată experienţa mai multor state europene. În România, baza de calcul a indemnizaţiei constituie 12 luni, în Bulgaria, Federaţia Rusă şi Kazahstan - 24 de luni, a menţionat Valentina Buliga.

Ministrul a subliniat că „modificarea bazei de calcul a indemnizaţiilor va permite majorarea indemnizaţiei pentru creşterea copilului pînă la vîrsta de trei ani or, acest lucru va fi posibil doar ca urmare a administrării corecte şi echitabile a Bugetului asigurărilor sociale de stat”.

Valentina Buliga a mai spus că, potrivit modificărilor operate recent la legislaţie, dreptul la indemnizaţia pentru îngrijirea copilului bolnav va fi acordat mamei sau tatălui. Pînă la modificare, dreptul la indemnizaţie era acordat doar mamei. Totodată, a fost majorată vîrsta copilului bolnav care necesită îngrijire – de la şapte la 10 ani.

A fost exclusă condiţia privind realizarea unui anumit stagiu de cotizare pentru femeile gravide pentru a beneficia de indemnizaţia de maternitate. În cazul sarcinilor cu trei şi mai mulţi copii, indemnizaţia de maternitate se acordă pe o perioadă majorată cu 42 de zile pentru concediul înainte de naştere şi cu 14 zile calendaristice pentru concediul după naştere.

La finele discuţiei, grupul de petiţionari a căzut de acord că modificările efectuate de minister la cadrul legislativ au fost necesare. Totodată, femeile au solicitat revizuirea aspectelor ce ţin de dreptul la muncă a mamelor aflate în concediu de maternitate şi dreptul la indemnizaţii complete pentru mamele ce nasc al doilea copil în perioada primului concediu de maternitate. Specialiştii ai ministerului au menţionat că vor examina aceste prevederi şi vor veni cu completări ulterioare.

Constatarea faptei contravenţionale

După cum spuneam în unul din numerele precedente al ziarului Dreptul, constatarea cazului contravenţional reprezintă prima fază a procedurii contravenţionale, fiind reglementată în cadrul Capitolului VI, Titlului II Partea specială a Cărţii a doua numit procesul contravenţional, iar ca etape ale acestei faze sînt: declanşarea fazei de constatare, desfăşurarea ei, întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, iar după caz, remiterea cauzei contravenţionale potrivit competenţei organului împuternicit să-l examineze (etapă ce apare doar în cadrul procedurii contravenţionale clasice, cînd agentul constatator nu este în drept să aplice sancţiunea contravenţională). Dat fiind, că asupra primei etape m-am expus, voi continua cu celelalte etape.

Desfăşurarea fazei de constatare

Desfăşurarea constituie etapa centrală a fazei de constatare a cazului contravenţional însumînd, în general, un volum complex de activităţi. Ea prevede efectuarea tuturor actelor procedurale necesare pentru realizarea obiectului constatării cazului contravenţional, motiv pentru care majoritatea activităţilor se concentrează în jurul strîngerii şi administrării probelor referitoare la existenţa contravenţiei, la identificarea făptuitorului şi la stabilirea răspunderii acestuia, astfel încît să fie create premisele pentru încheierea fazei de constatare a cazului contravenţional.

La această etapă de constatare a faptei contravenţionale este necesar să se stabilească, prin acumularea, analiza şi administrarea probelor, circumstanţele reale ale faptei comise, care se pot constitui în patru blocuri:

– circumstanţe ce contribuie direct la soluţionarea problemei privind prezenţa sau lipsa componenţei juridice a contravenţiei (obiectul, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă);

– circumstanţe ce nu contribuie direct la constatarea prezenţei sau lipsei componenţei juridice a contravenţiei, însă au importanţă pentru evaluarea corectă a tipului de sancţiune contravenţională şi a severităţii pedepsei (de exemplu, constatarea formei de vinovăţie);

– informaţia privind personalitatea făptuitorului;

– informaţia ce ţine de constatarea cauzelor şi condiţiilor fiecărei contravenţii comise.

În cadrul etapei respective se efectuează numeroase acte procedurale: se audiază persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional (art.384 Cod contravenţional), victima (art.387 Cod contravenţional), martorii (art.388 Cod contravenţional).

Figura centrală în jurul căreia se desfăşoară activitatea procedurală este persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional (art.384 Cod contravenţional). Odată cu declanşarea fazei, persoana respectivă capătă calitatea juridică de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, iar după definitivarea deciziei cu privire la aplicarea sancţiunii administrative, de contravenient. Ambele calităţi prezintă o semnificaţie majoră în cadrul procedurii, această regulă urmînd să fie respectată cu stricteţe.

În acest sens, în Cod sînt comise inexactităţi. De exemplu, art.443 Cod contravenţional indică că procesul verbal cu privire la contravenţie va cuprinde menţiunea referitoare la aducerea la cunoştinţa contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute în art.384 şi art.387 Cod contravenţional. În această normă juridică, şi în multe altele, legislatorul utilizează sintagma „contravenient" în cazurile în care decizia/hotărîrea privind aplicarea sancţiunii contravenţionale încă nu a devenit definitivă (încă nu s-a finalizat procedura contravenţională).

În această ordine de idei, în lucrarea „Drept contravenţional", a lui Victor Guţuleac, a fost expusă opinia cu privire la statutul administrativ-juridic al autorului unei fapte contravenţionale. Potrivit acestei opinii, de altfel destul de reuşită, statutul lui juridic se modifică în funcţie de faza procedurii contravenţionale în care se află:

– din momentul constatării faptei contravenţionale ilicite şi pînă la stabilirea vinovăţiei (temei juridic pentru întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie) – autorul ei are statut de *făptuitor*;

– din momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie şi pînă la aplicarea sancţiunii contravenţionale – statut de *inculpat;*

– din momentul emiterii deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi pînă la obţinerea forţei juridice a acestei decizii (expirarea termenului de contestare sau respingerea recursului în urma revizuirii cazului) – statut de *persoană sancţionată;*

– din momentul în care decizia privind aplicarea sancţiunii contravenţionale a devenit irevocabilă şt pînă la executarea ei – statut de *contravenient;*

– din momentul executării deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale – statut de *persoană cu antecedent contravenţional* (pînă la stingerea lui în modul stabilit de lege).

Pe de altă parte, cu părere de rău, codul în vigoare, spre deosebire de Codul cu privire la contravenţiile administrative din 29.03.1985, abrogat prin legea din 24.10.2008, nu face referire la partea vătămată (art.255 CCA) şi la reprezentanţii legali (art.256 CCA).

Tot la această etapă, în cazurile în care apare necesitatea unor cunoştinţe speciale, persoana care efectuează cercetarea cazului contravenţional poate să apeleze la ajutorul specialistului (art.389 Cod contravenţional). Înfăţişarea persoanelor citate în faţa organului (persoanei cu funcţie de răspundere) este obligatorie. Nerespectarea acestei obligaţii constituie temeiul juridic pentru aplicarea măsurilor procesuale de constrîngere (art.382 alin.(4) şi (5) Cod contravenţional). Organul (persoana cu funcţie de răspundere) poate solicita informaţia necesară cu privire la fapta comisă sau personalitatea făptuitorului de la orice persoană juridică.

Cercetarea circumstanţelor comiterii faptei contravenţionale poate fi efectuată şi prin studierea purtătorilor materiali de informaţie (probe materiale), a obiectelor şi a documentelor care sînt un instrument al contravenţiei, precum şi a obiectelor şi a documentelor care sînt obiectivul direct al contravenţiei etc.

Probele materiale sînt colectate în urma reţinerii (art.433 CC), al percheziţiei corporale (art.429 CC) etc. Deşi aceste acte formează majoritatea desfăşurării fazei, ele se realizează fără a fi cuprinse în norme speciale ce ar reflecta anume etapa respectivă. În scopul întăririi forţei de probaţiune, actele enunţate urmează să fie consemnate în procese verbale, întocmite în modul prevăzut de lege de către organele constatatoare ale contravenţiei.

În procesul cercetării cazului contravenţional şi al documentării procesuale a rezultatelor obţinute o importanţă majoră trebuie acordată constatării *corpurilor delicte.* Potrivit legii contravenţionale, corpuri delicte se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, alte valori, faţă de care există temeiuri a presupune că au servit la săvîrşirea contravenţiei, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte sau pot servi ca mijloc de constatare a existenţei ori inexistenţei elementelor constitutive ale contravenţiei (art.431 CC).

Generalizînd cele expuse, conchidem că în etapa de desfăşurare a fazei de constatare a cazului contravenţional se realizează următoarele obiective:

a) se verifică informaţiile deţinute, confirmînd sau infirmînd concordanţa acestora cu realităţile cazului;

b) se completează informaţiile parvenite, pentru a elabora constatări care să determine oportunitatea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie şi se fundamentează convingerea organului constatativ de a trece la încheierea fazei.

Încheierea fazei de constatare a cazului contravenţional

Agentul constatator, care efectuează cercetarea cazului pe parcursul desfăşurării acestei etape, în baza rezultatelor analizei detaliate a informaţiei suficiente cu privire la fapta antisocială comisă şi personalitatea făptuitorului, trebuie să precizeze:

– dacă în urma faptei antisociale comise a apărut vreun raport juridic;

– dacă un astfel de raport a apărut, atunci care normă juridică a fost încălcată (nerespestată) şi din care ramură a dreptului;

– în care articol (alineat al articolului) din Codul contravenţional se încadrează fapta comisă;

– dacă făptuitorul este vinovat de comiterea unei fapte contravenţionale şi care este forma vinovăţiei.

În funcţie de răspunsul la întrebările formulate, cercetarea se va finaliza cu emiterea unei decizii: 1) de a înceta (clasa) procedura contravenţională sau 2) de a întocmi un proces verbal cu privire la contravenţie.

Prima variantă de decizie urmează să fie emisă în baza condiţiilor prevăzute în art.441 din CC: lipsa unei fapte contravenţionale; constatarea vreunuia dintre temeiurile prevăzute de lege ce exclude caracterul contravenţional al faptei comise sau aplicarea sancţiunii contravenţionale; decedarea persoanei presupuse a fi făptuitor; pentru fapta în cauză este pornită o urmărire penală; pentru aceeaşi faptă şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie definitivă. Din momentul încetării procedurii pornite persoana în a cărei privinţă a fost pornit cazul este repusă în drepturi.

A doua variantă de decizie – încheierea unui proces verbal cu privire la contravenţie – poate fi emis cînd în acţiunile (inacţiunile) făptuitorului sînt prezente toate elementele componente ale contravenţiei, prevăzute în norma materială imputată (obiectul, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă). Excepţie de la această regulă generală constituie cazurile în care nu se încheie procesul verbal respectiv.

Procesul verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul verbal cu privire la contravenţie se înscrie într-un registru de evidenţă în ordinea întocmirii şi depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator (art.442 CC).

Procesul verbal cu privire la contravenţie, încheiat de agentul constatator, de regulă, se remite spre examinare în instanţă sau în alt organ potrivit competenţei.

În cazul procedurii contravenţionale accelerate (simplificate), cînd agentul constatator, potrivit competenţei, este împuternicit şi pentru a aplica sancţiunea, se emite decizia respectivă care se consemnează în procesul verbal cu privire la contravenţie.

La emiterea de către agentul constatator a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale este necesar să se respecte cu stricteţe cerinţele următoare, şi anume:

– încălcarea cu vinovăţie a unei norme materiale concrete din Codul contravenţional;

– aplicarea pedepsei numai în limitele competenţei sale şi în limitele sancţiunii contravenţiei imputate;

– respectarea termenelor de prescripţie;

– respectarea altor condiţii prevăzute de legislaţia contravenţională.

Conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie

Datele pe care trebuie să le conţină acest act procesual pot fi separate în patru blocuri*:* cu privire la circumstanţele comiterii faptei şi analiza ei juridică; datele ce caracterizează personalitatea făptuitorului; datele ce caracterizează procesul verbal ca fiind un document procesual oficial; datele privind realizarea drepturilor persoanei în privinţa căreia este întocmit procesul verbal şi faţă de care, după caz, este aplicată sancţiunea contravenţională.

În conformitate cu art.443 CC, procesul verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:

– data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii;

– calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă;

– numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

– fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi a consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

– încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

– aducerea la cunoştinţa făptuitorului şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute în art.384 şi 387;

– obiecţiile şi probele pe care făptuitorul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei.

În cazul în care făptuitorul este un minor, în procesul verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

Atunci cînd persoana bănuită nu cunoaşte limba în care este desfăşurată procedura contravenţională, se asigură asistenţa unui interpret/traducător, datele lui consemnîndu-se în procesul verbal.

În acest document procesual se individualizează corpurile delicte (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicîndu-se datele proprietarului şi, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

Corpurile delicte depistate se anexează la procesul verbal cu privire la contravenţie, în care se descriu amănunţit, ori se păstrează într-un alt mod prevăzut de lege. Corpurile delicte care, din cauza volumului sau din alte motive, nu pot fi păstrate se fotografiază, iar fotografiile se anexează la procesul verbal, în care se consemnează acest fapt.

Pînă la soluţionarea cauzei contravenţionale, agentul constatator asigură păstrarea corpurilor delicte potrivit prevederilor art.159-161 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

La judecarea cauzei contravenţionale, instanţa hotărăşte asupra corpurilor delicte potrivit prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

Procesul verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de inculpat şi de victimă, în cazul cînd există o victimă. În unele cazuri prevăzute de lege, procesul verbal cu privire la contravenţie poate fi întocmit şi în lipsa persoanei respective. Faptul absenţei inculpatului ori al refuzului său de a semna procesul verbal se consemnează şi se adevereşte prin semnătura a cel puţin 2 martori, indicîndu-se şi datele acestora.

În acest document procesual nu se admit rectificări, completări, alte modificări, în cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se încheie un nou proces verbal, în care se face consemnarea respectivă.

În cazul în care contravenţia din domeniul circulaţiei rutiere a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate me-

O delegație a MAI a participat la conferința regională destinată femeilor din poliție

Recent, în orașul Tbilisi, Georgia, și-a desfășurat lucrările conferința regională destinată femeilor din poliție. La întrunire a participat, pentru al doilea an, și o delegație a Ministerului Afacerilor Interne (MAI) al Republicii Moldova, mai concret – angajatele Aaparatului Central, Departamentului Poliției de Frontieră, Inspectoratului General al Poliției, Biroului Migrație și Azil.

Potrivit MAI, în acest an, la eveniment au luat parte, în afară de delegația țării noastre, și reprezentante din Georgia, Armenia, Kazahstan, Kîrgzstan, Tadjikistan.

Scopul reuniunii rezidă în promovarea egalității, a drepturilor și rolului femeii în organele de drept. Tematicile incluse pe agenda conferinței s-au axat pe o abordare comprehensivă și practică privind rolul femeii în poliție.

Astfel, în cadrul discuțiilor delegațiile au prezentat situația actuală a instituțiilor în care activează, punînd accentul pe rolul femeii, respectarea egalității de șanse și reformele implementate în acest sens.

Subiectele abordate s-au referit la investigarea abuzurilor față de copii, femeile în funcțiile de conducere, aplicarea forței, tacticile de apărare utilizate de femei, aptitudinile de desfășurare a interogatoriului, combatere terorismului și infracțiunilor grave.

Reprezentantele Moldovei au evidențiat impactul reformei instituționale și organizaționale a MAI și implementarea obiectivelor Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2013-2014. În context, s-a menționat că, prezența femeilor în poliție a sporit de la 8% la 12,6%, iar în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare de la 9% la 17%. Ponderea femeilor în Aaparatul Central al MAI după demilitarizare constituie 59,3%.

La rîndul lor, moderatorii întrunirii au remarcat progresele Republicii Moldova pe această dimensiune și au considerat acest fapt drept o bună practică.

Prin intermediul acestei conferințe, organizatorii mizează să elimine stereotipurile care s-au creat de-a lungul timpului în privința femeilor polițiste sau care activează în organele de drept, prin valorificarea rolului și capacității de asumare în mod egal a sarcinilor și responsabilităților încredințate.

Tacticile aplicate în cadrul întîlnirii au vizat partajarea rolurilor dintre profesie și calitatea de mamă, construirea relațiilor de muncă pe încredere și convingere, procesul de luare a deciziilor, controlul emoțiilor, lupta cu provocările și dificultățile, schimbarea culturii și atitudinii.

Conferința a constituit un bun prilej pentru informarea și vizibilitatea succeselor reformei implementate în cadrul MAI. Organizarea acestui eveniment a fost posibilă grație suportului Guvernului SUA și Organizației Internaționale pentru Migrațiune (OIM).

L.D.

Republica Moldova preia din experiența țărilor europene în reformarea sectorului de securitate

Un seminar privind reformarea sectorului de securitate a avut loc, recent, în Germania. La eveniment a participat și ministrul Justiției, Oleg Efrim, informează ministerul de resort.

Astfel, timp de două zile, mai mulți reprezentanți ai Guvernului și deputați au fost informați despre modul în care țările europene și-au reformat sistemele de securitate națională, accentul fiind pus în special pe preluarea experienței statelor care au devenit membre ale Uniunii Europene, analizîndu-se acțiunile pe care acestea le-au întreprins pentru reformarea sistemelor de securitate. Totodată, la același seminar au fost discutate și subiectele ce vizează strategiile de reformare a sistemelor de securitate.

„Experiența statelor europene, în ceea ce privește reforma sistemului de securitate, este foarte importantă pentru Republica Moldova. Un sector puternic de securitate națională este indispensabil pentru realizarea obiectivului nostru de integrare europeană”, a menționat Oleg Efrim în context, se arată în informația Ministerului Justiției.

Seminarul a fost organizat de George C. Marsall European Center for Security Studies. La cursurile de instruire au mai participat ministrul Finanțelor, ministrul Afacerilor Interne, deputați din Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică, reprezentanți ai Serviciului de Informații și Securitate, ai Consiliului Suprem de Securitate, dar și ai Ministerului Apărării.

L.D.

---

trologic, agentul constatator, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, poate încheia procesul verbal și în absența inculpatului.

În cazul pluralității de contravenții săvîrșite de aceeași persoană, constatate în același timp de același agent, a căror soluționare ține de competența aceluiași organ, se încheie un singur proces verbal.

Pentru a asigura respectarea cerințelor înaintate față de calitatea procesului verbal cu privire la contravenție, legislatorul a prevăzut că neconsemnarea în acest document procesual a datelor și a faptelor indicate în art.443 din Codul contravențional are ca efect juridic nulitatea lui.

În ceea ce privește obligativitatea încheierii procesului verbal cu privire la contravenție, legea contravențională prevede și excepții de la regula generală. Potrivit prevederilor art.446 alin.(1) din Codul contravențional, în cazul constatării unui act contravențional, agentul constatator sau procurorul nu încheie proces verbal cu privire la contravenție dacă:

– persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște că este vinovată de săvîrșirea contravenției și acceptă să plătească pe loc sancțiunea amenzii contra chitanță, conform art.447 CC;

– se aplică sancțiunea avertismentului;

– răspunderea contravențională poate fi înlăturată în temeiul prevederilor art.20-31 din Codul contravențional;

– procurorul a emis ordonanța de refuz a începerii urmăririi penale, de încetare a urmăririi penale din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazurile liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție.

În cazul cînd persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional plătește amenda, aplicată de agentul constatator, contra unei chitanțe de încasare, aceasta va include data, ora și locul de efectuare a plății; numele, prenumele și domiciliul persoanei sancționate; numele, prenumele și calitatea agentului constatator, autoritatea pe care o reprezintă; norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea; suma amenzii; semnăturile părților.

Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmînează persoanei sancționate, faptul înmînării menționîndu-se în copia de pe chitanță.

Totodată, Codul contravențional indică că chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență. Modul de evidență, păstrare și eliberare a chitanțelor de către agenții constatatori se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern. În context, menționez că pînă în prezent acesta nu există. Consider necesar a înlătura o astfel de lacună. Mai mult, consider că ar fi oportună o completare a codului cu anumite prevederi referitoare la acordarea posibilității de contestare a chitanței.

De asemenea, nu poate fi vorba de neîncheierea procesului verbal cu privire la contravenție, agentul constatator fiind obligat să recurgă la încheierea acestuia în următoarele cazuri:

– aplicarea sancțiunii principale prevăzute de lege este de competența instanței de judecată;

– prin contravenție s-a cauzat un prejudiciu material;

– există corpuri delicte pasibile de confiscare în conformitate cu art.106 din Codul penal și art.162 din Codul de procedură penală.

Trimiterea materialelor cauzelor spre examinare organului competent

Atunci cînd agentul constatator care a constatat cazul contravențional nu este în drept să aplice sancțiunea contravențională și nu poate fi aplicată procedura contravențională accelerată (simplificată), procesul verbal cu privire la contravenție și materialele anexate la el urmează a fi remise instanței de judecată sau comisiei administrative, potrivit competenței. În acest caz, sînt realizate toate fazele procedurii contravenționale.

Totodată, conform art.449 CC, dacă în procesul contravențional se constată că fapta considerată contravenție a fost săvîrșită în condiții care o plasează sub incidența legii penale, dosarul se remite neîntîrziat, prin încheiere motivată, procurorului, conform competenței.

Legislația contravențională obligă toate organele care participă la activitatea de combatere a contravenționalității, inclusiv instanța de judecată, să identifice cauzele și condițiile care au favorizat neconformarea regulilor de conduită în societate protejate prin normele juridice.

Potrivit prevederilor Codului contravențional (art.450 CC), la stabilirea pedepsei, procurorul, agentul constatator determină cauzele și condițiile care au favorizat săvîrșirea contravenției și, în caz de necesitate, sesizează autoritatea respectivă sau persoana cu funcție de răspundere pentru examinarea lor imediată.

Constatînd în procesul de judecată fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, instanța de judecată emite, odată cu hotărîrea, o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoștința procurorului și, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere responsabile.

În decursul a 30 de zile, persoana cu funcție de răspundere, sesizată în modul stabilit de lege, informează instanța de judecată, procurorul sau agentul constatator despre măsurile întreprinse.

Pentru respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei, o importanță majoră are respectarea principiului inadmisibilității divulgării materialelor în cauza contravențională indicat în art.451 CC.

În concluzie, la cele indicate mai sus, consider necesar ca legiuitorul să tragă atenția asupra următoarelor chestiuni referitoare la constatarea faptei contravenționale:

– Legislatorul utilizează sintagma „contravenient” în cazurile în care decizia/hotărîrea privind aplicarea sancțiunii contravenționale încă nu a devenit definitivă (încă nu s-a finalizat procedura contravențională), astfel se încalcă prezumția nevinovăției.

În această privință, legiuitorul trebuie să țină cont de concluzia CtEDO în cauza *Anghel contra Romaniei din 04.10.2007:* „Deși statele au posibilitatea de a nu sancționa unele infracțiuni sau le pot pedepsi pe cale contravențională decît pe cale penală, autorii infracțiunilor nu trebuie să se afle într-o situație defavorabilă pentru simplul fapt că regimul juridic aplicabil este diferit de cel aplicabil în materie penală (*Grecu împotriva României*, nr. 75101/01, par. 58, din 30 noiembrie 2006). Convenția lasă în principiu statelor libertatea de a ridica la rangul de infracțiune penală și de a o urmări ca atare, cu condiția respectării cerințelor art.6 din Convenție, un comportament care nu constituie exercitarea normală a unuia din drepturile pe care le protejează. Pe scurt, Curtea este de părere că, dacă nesancționarea contravenției nu pune probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care prezumția de nevinovăție, care protejează indivizii în fața posibilelor abuzuri ale autorităților impune în privința aceasta o problemă pe baza art.6 din Convenție”.

– Codul Contravențional face referire la un regulament aprobat de Guvern privind modul de evidență, de păstrare și de eliberare a chitanțelor de către agenții constatatori, însă pînă în prezent acesta nu există. Consider necesar a înlătura o astfel de lacună.

– Ar fi oportună o completare a codului cu anumite prevederi referitoare la acordarea posibilității de contestare a chitanței, drepturile părții vătămate și reprezentanții legali.

Veronica JOMIRU-NICULIȚĂ,
magistru în drept, absolventă a Institutului Național al Justiției

La solicitarea cititorilor

Partidele politice, organizarea lor şi calitatea de membru de partid

Partidele politice sînt asociaţii benevole, cu statut de persoană juridică, ale cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, care, prin activităţi comune şi în baza principiului liberei participări, contribuie la conceperea, exprimarea şi realizarea voinţei lor politice. Partidele politice, fiind instituţie democratice ale statului de drept, promovează valorile democratice şi pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă, prin înaintarea şi susţinerea candidaţilor, la alegeri şi la constituirea autorităţilor publice, stimulează participarea cetăţenilor la alegeri, participă, prin reprezentanţii lor, la exercitarea în mod legal a puterii în stat, desfăşoară alte activităţi în conformitate cu legea. Partidele politice îşi pot înfiinţa structuri care să se ocupe de problemele specifice ale unor grupuri sociale sau profesionale. În vederea realizării voinţei lor politice, partidele se pot afilia la organizaţii politice internaţionale.

Partidele politice se organizează după principiul de organizare administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Organele de conducere, filialele şi structurile partidelor politice trebuie să-şi aibă reşedinţa pe teritoriul aflat sub jurisdicţia Republicii Moldova. Partidele politice nu-şi pot crea structuri şi organe în cadrul instituţiilor, organizaţiilor şi întreprinderilor. Legea interzice partidele politice care, prin statutul, programul şi/sau activitatea lor, militează împotriva suveranităţii, integrităţii teritoriale a ţării, valorilor democratice şi ordinii de drept a Republicii Moldova, utilizează, pentru realizarea scopurilor lor, mijloace ilegale sau violente, incompatibile cu principiile fundamentale ale democraţiei. Este interzisă afilierea partidelor politice la organizaţiile politice internaţionale ale căror scopuri sau activitate contravin cerinţelor menţionate. Partidele politice nu pot practica activităţi militare, paramilitare, precum şi alte activităţi interzise prin lege. Orice imixtiune în activitatea internă a partidelor politice este interzisă, cu excepţiile prevăzute de lege. În Republica Moldova este interzisă constituirea şi activitatea partidelor, altor organizaţii politice ale statelor străine, precum şi a filialelor şi structurilor acestora. Constituirea şi activitatea partidelor politice în baza discriminării pe criterii de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, avere sau origine socială sînt interzise.

Fiecare partid politic se întemeiază şi activează în baza statutului şi programului propriu. Statutul şi programul partidului politic se aprobă de organele sale împuternicite prin statut.

Statutul partidului politic va cuprinde în mod obligatoriu:

a) denumirea integrală şi denumirea prescurtată a partidului;

b) descrierea simbolurilor permanente;

c) simbolul permanent sub formă grafică alb-negru şi color, în anexă;

d) o menţiune expresă privind obiectivele urmărite prin desfăşurarea activităţii politice;

e) condiţiile şi procedura de desemnare a delegaţilor la adunarea generală;

f) drepturile şi obligaţiile membrilor partidului;

g) sancţiunile disciplinare, procedura prin care acestea pot fi aplicate membrilor partidului, organul competent să aplice sancţiuni;

h) organele executive, procedura de alegere a acestora, modul de activitate şi împuternicirile lor;

i) organul competent să iniţieze procedura de reorganizare a partidului sau să decidă asocierea acestuia într-o alianţă politică sau într-o altă formă de asociere a partidelor;

j) organul competent să desemneze candidaturile pentru alegerile în autorităţile administraţiei publice locale şi în Parlament, procedura de desemnare a candidaturilor, precum şi procedura de modificare a listei candidaţilor;

k) modalitatea încetării activităţii partidului;

l) sursele de finanţare a partidului şi modul de administrare a patrimoniului acestuia, în conformitate cu legea;

m) structurile partidului responsabile de evidenţa contabilă;

n) modalitatea efectuării controlului financiar intern;

o) organul împuternicit să reprezinte partidul în raporturile cu autorităţile publice, cu alte persoane juridice şi fizice;

p) alte prevederi obligatorii potrivit legii.

În statutul partidului politic se va prevedea în mod expres forma juridică de organizare a acestuia – partid politic.

Partidul politic are organe centrale şi organizaţii teritoriale. Foruri de conducere ca adunarea generală a membrilor sau a delegaţilor partidului şi organul executiv, indiferent de denumirea pe care o au acestea conform statutului partidului, sînt obligatorii pentru fiecare partid politic. Acestea funcţionează atît la nivelul central de conducere a partidului, cît şi la nivelul organizaţiilor teritoriale ale acestuia. Organizaţiile teritoriale ale partidelor politice se înfiinţează după principiul de organizare administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Adunarea generală a membrilor partidului sau a delegaţilor acestuia, la nivel naţional, este organul suprem de decizie al partidului. El poate avea o altă denumire potrivit statutului partidului. Procedura şi periodicitatea convocării acestui organ se stabilesc în statutul partidului politic. În calitate de delegaţi la lucrările adunării generale a partidului politic pot participa doar membrii partidului respectiv.

Pot fi membri ai partidelor politice cetăţenii Republicii Moldova care, potrivit normelor legale, au dreptul la vot. Membrilor partidelor politice li se eliberează legitimaţii în conformitate cu prevederile statutului partidului. Cetăţenii Republicii Moldova au dreptul să se asocieze liber în partide politice, să participe la activitatea acestora şi să iasă din componenţa lor. Nici o persoană nu poate fi constrînsă să adere sau să nu adere la un partid politic. Aderînd la un partid politic, orice persoană este obligată să declare în scris, pe propria răspundere, dacă este sau nu membru al altui partid politic. Nu pot fi membri ai partidelor politice persoanele cărora, conform prevederilor legale, le este interzisă participarea la activităţi cu caracter politic.

Pentru a deveni membru al unui partid politic, cetăţeanul Republicii Moldova depune o cerere scrisă, prin care îi solicită această calitate partidului respectiv. Organul partidului, abilitat prin statut să primească noi membri, va decide să satisfacă sau să respingă cererea de aderare la partid. Un cetăţean al Republicii Moldova nu poate fi simultan membru a două sau mai multe partide politice. Prin aderarea la un alt partid politic, persoana pierde de drept calitatea de membru al partidului al cărui membru a fost anterior. Aderarea la un partid politic, precum şi pierderea calităţii de membru al acestuia nu pot servi temei pentru acordarea de privilegii sau pentru limitarea drepturilor şi îndatoririlor fundamentale. Orice membru al oricărui partid politic poate renunţa la această calitate depunînd o cerere scrisă. Dobîndirea şi pierderea calităţii de membru al partidului politic se reglementează prin normele interne de partid, prevăzute de statutul partidului.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

La moment, familia noastră s-a destrămat şi locuim separat, în diferite raioane ale ţării. În atare situaţie, care ar putea fi domiciliul copilului nostru, încă minor?

Vasile Cernelea, mun. Chişinău

Conform art.63 din Codul familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

Potrivit aceluiaşi articol, dacă un atare acord lipseşte, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de interesele şi părerea copilului (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.).

La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(martie 2014, nr. 10(509)

UE nu-şi poate permite să piardă Republica Moldova, susţine fostul comisar european

Evenimentele din Ucraina ar putea da un nou impuls pentru perspectiva europeană a Georgiei şi Republicii Moldova. De această părere este fostul comisar european pentru extindere, Günter Verheugen, exprimată în cadrul unui comentariu pentru publicaţia „Financial".

„Situaţia pare interesantă pentru Republica Moldova şi Georgia. UE nu îşi poate permite să piardă aceste două ţări, în cazul în care va pierde Ucraina. Circumstanţele actuale impun o meditaţie mai profundă asupra modului în care trebuie folosit acest moment pentru a face procesul decizional mai eficient", a declarat Verheugen.

Potrivit acestuia, în cazul Georgiei, Uniunea Europeană ar putea propune accelerarea procesului de acordare a unui regim fără vize sau să facă o declaraţie deschisă, că Georgia nu doar poate, ci va deveni membră a UE.

Top cele mai bogate instituţii de stat din Republica Moldova

Ministerul cu cel mai valoros patrimoniu public din R. Moldova este cel al Educaţiei. Şcolile, grădiniţele şi celelalte instituţii subordonate ministerului valorează 2,8 miliarde de lei.

De două ori mai mic este patrimoniul Ministerului Afacerilor Interne. Sectoarele şi inspectoratele de poliţie din R. Moldova au fost estimate la 1,3 miliarde de lei.

Ministerul Apărării are un patrimoniu estimat la 1,2 miliarde de lei, puţin mai ieftin este patrimoniul Academiei de Ştiinţe a Moldovei - 944 milioane de lei.

Bunurile aflate în administrarea Ministerului Finanţelor costă 835 milioane de lei, iar cele ale Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare - 857 milioane de lei.

Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor gestionează un patrimoniu de 524 milioane de lei, în timp ce Ministerul Justiţiei – unul de 419 milioane de lei.

Încheie topul celor mai bogate instituţii de stat Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene cu un patrimoniu de 354 de milioane de lei şi Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei cu un patrimoniu de 309 milioane de lei.

La celălalt pol, cel mai mic patrimoniu îl are Agenţia Turismului, de 1,5 milioane de lei.

Altul este clasamentul în cazul ministerelor care administrează agenţi economici. Astfel, companiile aflate în subordinea Ministerului Economiei deţin un patrimoniu de 7,8 miliarde de lei.

Cele subordonate Ministerului Transporturilor şi Infrastructurii Drumurilor - 7,3 miliarde de lei.

Agenţii economici administraţi de Agenţia Proprietăţi Publice au un patrimoniu estimat la 4,9 miliarde de lei. Iar cei subordonaţi Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare gestionează un patrimoniu de 1,8 miliarde de lei.

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Bălţi solicită prezentarea cet-lor: Savcenco Victor şi Stafii Olga, pentru data de 24 martie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (or. Bălţi, str. Ştefan cel Mare, nr. 54), unde va avea loc examinarea cererii lichidatorului Casian Sergiu, cu privire la răspunderea subsidiară în cauza civilă SRL „Pro-Style" privind intentarea procedurii de insolvabilitate.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător D. Corolevschi

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Velicoglo Marina", cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. Ialoveni, nr. 100/1, apt. 21, pentru data de 9 aprilie 2014, ora 14.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SH „Hendrix Bail" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător N. Mazur

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ivanov Alexandr, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Negureni, nr. 4, pentru data de 30 aprilie 2014, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Curoglu Gheorghe privind constatarea faptului şi excluderea din rîndul coproprietarilor.

Judecător Djeta Chistol

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Chirilov Elena, pentru data de 12 mai 2014, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît la acţiunea cet. Reznicova Valentina privind anularea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiţia întreţinerii pe viaţă.

Judecător Ion Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Şuiu Silvia, pentru data de 20 iunie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Şuiu Filip privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Butuc Tudor, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Gohberg, nr. 2, apt. 4, pentru data de 31 martie 2014, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 611) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-1494/14, depusă de Butuc Didina către: Butuc Tudor, SC „Targomyr", executorul judecătoresc Iacob Miron privind ridicarea sechestrului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Olga Cojocaru

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Lisagor Veaceslav, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, or. Cricova, str. Dacia, nr. 10, apt. 31, IDNP - 2000002132950 şi Lisagor Alisa, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Calea Ieşilor, nr. 63, bl. 1, apt. 70, IDNP - 2003027043252, pentru data de 31 martie 2014, ora 17.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată la acţiunea depusă de BC „Energbank" SA privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Luţcan Ana Gheorghe, domiciliată: mun. Chişinău, str. 31 August 1989, nr.139, apt. 16, pentru data de 29 aprilie 2014, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1826/14, la cererea depusă de ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea sumei.

Judecător Aliona Danilov

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „ZZitterra Jazz" şi cet. Ustimov Maxim, cu adresa: str. Română, nr. 4/1, apt. 36, mun. Chişinău, pentru data de 23 iunie 2014, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea SRL „Lobi-GP" privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Oboroc Ecaterina, pentru data de 31 martie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13), unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Oboroc Andrei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător R. Ţurcanu

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Buciuşcan Vadim, pentru data de 2 aprilie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13), unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Buciuşcan Stela privind desfacerea căsătoriei.

Judecător R. Ţurcanu

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Crasnuhin Vladimir Mihail, pentru data de 7 aprilie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Crasnuhina Nadejda privind încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Cristianconst" SRL şi cet. Pavel Vasile, pentru data de 23 aprilie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ghilaşcu Ion privind anularea contractului de investiţie.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Hasan Natalia Mihail, pentru data de 30 aprilie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Red Union Fenosa" SA.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Stratan

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Uscova Maria, cu domiciliul: mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 49/3, apt. 58, pentru data de 7 mai 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Virgiliu Buhnaci

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ceban Natalia, pentru data de 8 mai 2014, ora 12.20, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL-160.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Stratan

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Doba Nadejda Vasile, domiciliată: or. Orhei, str. 31 August, nr. 9, apt. 10, pentru data de 28 martie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de SRL „Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Caisin Maxim, cu ultimul domiciliu: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 2 aprilie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît la acţiunea înaintată de Garbatovschi Victoria privind încasarea pensiei de întrţinere pentru fostul soţ.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

◆◆◆

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Odajii Eugenia, născută pe data de 04.01.1965, cu ultimul domiciliu: satul Gara Catranîc, Făleşti, pentru data de 10 aprilie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Odajii Nicolai privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Valentin Trişnevschi

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sîrbu Alexandru, domiciliat: mun. Chişinău, or. Durleşti, str. C. Brîncoveanu, nr. 2, bl. „V", pentru data de 14 aprilie 2014, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2025/14, la cererea depusă de Sîrbu Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Danilov

◆◆◆

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Bătrînac Igor, cu ultimul domiciliu: satul Răuţel, Făleşti, pentru data de 14 aprilie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, sala de şedinţe nr. 3, et. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cuşnir Eduard privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Oleg Ciumaş

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Neagu Valentina, pentru data de 18 aprilie 2014, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de intervenient accesoriu, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea cet. Neagu Angela către Direcţia Administrare Fiscală Botanica privind constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoaşterea dreptului de proprietate.

Judecător Ecaterina Silivestru

ANUNŢ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deţinînd dosarul de executare nr. 056-314r/2014 din 01.11.2013, citează pentru 28 martie 2014, ora 10.00, debitorul SRL „Torais Design", c/f – 1003600100157, pentru a face cunoştinţă cu materialele dosarului de executare nominalizat, inclusiv Procesul-verbal de sechestru din 09.01.2014 al următoarelor bunuri: maşină de cusut „Jamsy" - JEM 757 F; maşină de cusut „Ciaica" 141 M; maşină de cusut nr. 1076-2-00247; maşină de cusut Veritex VL5550 - 6 unităţi; maşină de cusut Promtex TY-500; fier de călcat profesional „Silter Profesionel 2002"; cuţit de tăiat material „Textima" RSD 100; aparat de presat material „Prester" PI 2 - 2 unităţi; masă de călcat cu fier de călcat „Silter super mini 2035"; aparat de casă „Datex Micro" FCRMP 5000; maşină de cusut „Minerva" 62761 P3Z; oglindă de perete; masă de birou de culoare albastră - 2 unităţi; masă de birou de culoare neagră; scaun cu rotile de culoare neagră - 2 unităţi; ceainic electric „Scarlet" SC 224; filtru de apă de culoare neagră FF; bară de fier de culoare metalică - 3 unutăţi; material Fiber tipe 100% PES, CLASS65400 - 2 unităţi; palton „Mac&Co" de culoare predominant roşie, mărimea 50; palton „Mac&Co" de culoare predominant neagră, mărimea 48; palton „Exclusive" de culoare predominant neagră, mărimea 40; palton „Exclusive" de culoare predominant neagră, mărimea 42; palton „Exclusive" de culoare predominant neagră, mărimea 44; scurtă „Clasic Fashion" de culoare bordo, mărimea 40; scurtă „Clasic Fashion" de culoare bordo, mărimea 42; scurtă „Clasic Fashion" de culoare bordo, mărimea 44; rochie cu bolero de culoare predominant neagră, mărimea 42; rochie cu bolero de culoare predominant bordo, mărimea 46; rochie cu bolero de culoare alb-negru, mărimea 44, şi Raportul de evaluare al bunurilor nominalizate a căror valoare de piaţă constituie suma de – 31 482 lei, pe adresa: mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 336.

Concomitent, se înştiinţează debitorul SRL „Torais Design" că bunurile nominalizate vor fi expuse realizării prin licitaţie publică.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Topul ţărilor cu cei mai mulţi oameni graşi. Unde se află Republica Moldova în clasament

Un grafic realizat de o companie specializată în analiză şi prelucrare de date relevă care sînt ţările din lume ai căror cetăţeni au cel mai mare indice de masă corporală, respectiv cea mai scăzută greutate. Graficul este realizat pentru ambele sexe şi relevă în ce regiuni ale globului consumul de alimente nesănătoase influenţează greutatea oamenilor. Acesta este întocmit de compania „Visual".

Astfel, prima poziţie în cadrul clasamentului este rezervată populaţiei din Kuweit. Statul arab are, în cazul bărbaţilor, un indice de 27,5 masă corporală, în timp ce în cazul persoanelor de sex feminin indicele ajunge la valoarea de 31,4. Statele Unite ale Americii sînt clasate pe locul doi, deoarece în cazul bărbaţilor indicele corporal ajunge la 26,5, iar pentru femei este clasat la 29,0.

Potrivit acestui grafic, adulţii care se situează cu masa corporală între indicii de 18,5 şi 24,9 pot fi consideraţi în general că au corpul perfect echilibrat raportat la greutate şi înălţime.

Marea Britanie, o ţară ameninţată de problema obezităţii în cazul copiilor, ocupă locul 26 în Graficul „Visual" cu indici de 27 pentru bărbaţi şi 26,9 la femei.

R. Moldova are o medie destul de bună. Astfel, în cazul bărbaţilor indicele de masă corporală raportat la înălţime ajunge la 24,0, în timp ce pentru femei acesta se clasează la 25,2, totalizînd o medie finală de 24,6.

Statul cu cel mai mic indice corporal al populaţiei raportat la nivel mondial este Republica Populară Bangladesh cu indice de 20,5 la bărbaţi şi 19,8 în cazul femeilor.

Aniversări

Profesor universitar, doctor habilitat în drept, doamna **Elena ARAMĂ** activează la Catedra Teoria şi Istoria Dreptului, Facultatea de Drept, USM, din 1977 pînă în prezent. În toţi aceşti ani, a instruit generaţii şi generaţii de absolvenţi ai Facultăţii de Drept, care astăzi au devenit nume de notorietate în societate.

Are un stil academic inconfundabil, remarcîndu-se prin profunzimea cunoştinţelor şi aptitudinea de bun lider, devenind astfel o personalitate distinsă, implicată activ în cercetarea ştiinţifică, fiind conducător a 13 teze de doctor, susţinute la specialitatea *12.00.01 – Teoria generală a dreptului; Istoria statului şi dreptului; Istoria doctrinelor politice şi de drept*, şi îndrumînd tinerii specialişti la studiu, cercetare, analiza fenomenului juridic. Elena Aramă este autoare a peste 7 monografii, 12 manuale şi studii didactice, şi a peste 100 de articole ştiinţifice. S-a remarcat printr-o bogată activitate didactică, de cercetare în domeniul juridic, fapt ce i-a adus prestigiu ştiinţific recunoscut de comunitatea academică din ţară, dar şi de peste hotare.

Originalitatea interpretărilor, studiilor de caz prezentate studenţilor săi, înaltul profesionalism, dar şi empatia pe care o transmite auditoriului fac ca sălile de curs în timpul orelor domniei sale să fie mereu pline. Temeinic versată în istorie, doamna Elena Aramă s-a dovedit a fi un dascăl cu adevărat desăvîrşit. Este respectată de către studenţi, în pofida exigenţei faţă de ei. O caracterizează o energie intelectuală aparte, şi este predispusă mereu la dialog şi schimbul de idei, atît de necesar unor tineri specialişti, viitori jurişti.

Colectivul Catedrei Teoria şi Istoria Dreptului aduce sincere felicitări doamnei Elena Aramă cu ocazia jubileului şi îi urează ***La Mulţi Ani!***, succese în tot ce îşi propune, mulţumindu-i pentru munca depusă pe parcursul activităţii sale la Facultatea de Drept, în speranţa unei îndelungate şi fructuoase colaborări!

* * *

Recent, şi-au aniversat ziua de naştere: **Rodica Iordanov**, doctor în drept, conferenţiar universitar, USPEE „Constantin Stere", Facultatea de Drept, USM; **Natalia Chibac**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Doina Cuciurca**, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Daniela Demenciuc**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Victor Moraru**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de Drept, USM; **Eduard Ţugui**, doctor în politologie, USPEE „Constantin Stere"; **Oleg Televca**, magistru în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Victor Dumneanu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Nina Arabadji**, judecător, Rîşcani, mun. Chişinău; **Veronica Negru**, judecător, Rîşcani, mun. Chişinău; **Viorel Puşcaş**, judecător Bălţi; **Vasile Stihi**, vicepreşedintele Judecătoriei Teleneşti; **Tudor Micu**, judecător, CA Chişinău.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Afecţiuni care se văd pe limbă

Limba – acest organ sensibil, al cărui aspect deseori îl neglijăm, e un adevărat barometru al fenomenelor ce se petrec în organism şi poate da indicii despre anumite afecţiuni încă dinainte ca acestea să prezinte simptome specifice.

Dacă eşti perfect sănătoasă, limba ta are o nuanţă uniformă de roz, fără pete sau decolorări, uşor umedă, ceea ce indică o salivaţie normală.

Iată însă cîteva aspecte alarmante ale limbii. Studiaz-o cînd gura e curată, eşti proaspăt spălată pe dinţi şi nu ai consumat recent alimente sau băuturi ce o colorează temporar – cafea, cola, fructe roşii etc.

– O culoare prea deschisă a limbii, un roz prea pal, e semn că te paşte o răceală, că sistemul imunitar e slăbit sau că suferi de surmenaj, şi cîteva zile de odihnă ar fi binevenite.

– Limba albicioasă, „încărcată", cum se mai spune, denotă o digestie defectuoasă sau prezenţa candidozei bucale. Dacă prezintă urme gălbui, o inflamaţie severă îşi face de cap undeva prin organism.

– Cînd e fierbinte, vîrful limbii indică hiperactivitate cardiacă sau tensiune mărită. Petele roşii din acestă zonă pot anunţa infecţii respiratorii.

– Lateralele limbii dau indicii despre sănătatea ficatului. Urmele de dinţi prezente în acestă zonă spun că ficatul funcţionează cam greoi, iar dacă nuanţa limbii pe laterale e foarte închisă la culoare, cu tente albăstrui, problemele ficatului pot fi dintre cele mai grave, deci prezintă-te cît mai repede la medic!

– Partea din spate, rădăcina limbii, reflectă starea de sănătate a rinichilor. Dacă vezi pete gălbui, s-ar putea să fie vorba despre o infecţie urinară.

Vrei să slăbeşti? Iată cîte calorii ar trebui să mănînci zilnic

Dacă vrei să slăbeşti şi să-ţi menţii silueta, kilogramele pe care le ai în prezent te pot ajuta. Mai exact, cu ajutorul lor poţi afla cîte calorii trebuie să mănînci zilnic pentru a te menţine în formă.

Dacă mănînci mai multe calorii decît este necesar, degeaba respecţi procentajul 40% carbohidraţi, 30% proteine, 30% grăsimi, tot vei acumula kilograme în plus, pentru că nu respecţi numărul de calorii necesare corpului tău.

Iată o formulă simplă, aplicată de specialiştii site-ului Livestrong.com.

Înainte de toate, trebuie făcută o transformare: 1 gram de proteine sau carbohidraţi înseamnă 4 calorii, iar 1 gram de grăsime - 9 calorii. Apoi se aplică „regula 75".

Proteine

Un punct de început este să mănînci 0,75 g de proteine pentru fiecare kilogram/corp. Dacă simţi nevoia de mai mult, nu ar fi o problemă atît timp cît reduci proporţia de carbohidraţi.

Carbohidraţi

Oamenii se dau în vînt după brioşe. Însă, ar fi bine să nu consumi mai mult de 0,75 grame per kilogram/corp. Chiar şi mai puţin dacă vrei să slăbeşti. Carbohidraţii care nu sînt plini de zahăr sînt şi mai buni. Este chiar indicat să consumi jumătate din carbohidraţii zilei cu 30-90 de minute înainte de a face exerciţiile fizice, iar restul de-a lungul întregii zile.

Grăsimi

Grăsimile trebuie să fie şi ele în aceeaşi proporţie 0,75 grame per kilogram/corp. Doar că ele „cîntăresc" mai mult la capitolul calorii.

Iată calculul pentru o persoană de 60 kg 60 x 0,75 = 45 grame proteine x 4 calorii/gram = 180 calorii

60 x 0,75 = 45 grame carbohidraţi x 4 calorii/gram = 180 calorii

60 x 0,75 = 45 grame grăsimi x 9 calorii/gram = 405 calorii

Total calorii = 765

Vi se poate părea că ponderea grăsimilor este cam mare, însă asta nu înseamnă neapărat că îngraşă. Atît timp cît grăsimile sînt sănătoase, ele conferă senzaţia de saţietate pentru mai multă vreme, ceea ce înseamnă că nu vei consuma mai multe calorii în total.

Caleidoscop

Zece sfaturi superbe de la Sigmund Freud

1. Dacă vrei să găseşti fericirea, nu te mai gîndi la recunoştinţă sau nerecunoştinţă, dar axează-te pe bucuria internă, alimentată de dăruire.
2. Niciodată nu încerca să te răzbuni pe duşmanii tăi. Îţi faci mai mult rău ţie, decît lor.
3. Procedează ca generalul Eisenhower: nici un minut nu te gîndi la cei care îţi sînt antipatici.
4. Nu critica, nu condamna, nu te plînge.
5. Ţine minte, interlocutorul tău poate avea perfectă dreptate. Însă el nu crede aşa. Nu-l condamna.
6. Fii apt de a te poziţiona în situaţia altuia şi de a înţelege de ce are nevoie el, dar nu tu. Cu cei care vor reuşi acest lucru, va fi toată lumea.
7. Dacă cineva încearcă să te folosească, şterge-l din lista prietenilor tăi.
8. Dacă soarta ţi-a dat o lămîie, prepară o citronadă.
9. Fii preocupat. Este cel mai ieftin şi cel mai eficient remediu de pe Pămînt.
10. Comportă-te ca şi cum ai fi fericit şi, neapărat, vei deveni.

Lipsa unui somn de calitate poate fi cauza sindromului Alzheimer

Lipsa unui somn de calitate poate cauza o serie de probleme de sănătate. Mai nou, un studiu al oamenilor de ştiinţă de la Universitatea Johns Hopkins din Baltimore a găsit o legătură între calitatea somnului şi unele semne caracteristice bolii Alzheimer.

Cercetătorii au explorat, în special, unele componente ale creierului implicate în patologia bolii Alzheimer. Astfel, oamenii care dormeau cel mai puţin şi al căror somn era perturbat aveau cele mai ridicate concentraţii de depozite dăunătoare.

Din această cauză, creierul îşi pierde capacitatea de autocurăţare, iar particulele toxice riscă să se acumuleze într-o cantitate extrem de mare. Specialiştii spun că medicii ar trebui să fie atenţi la calitatea somnului persoanelor vîrstnice.

Planta oregano poate combate infecţiile gastrointestinale

Oregano, planta mediteraneană utilizată pentru condimentarea diferitelor alimente, poate combate infecţiile gastrointestinale. Potrivit unui studiu efectuat de cercetătorii americani de la Universitatea Arizona, substanţa care se găseşte în această plantă dezarmează norovirusul de învelişul său protector şi îl face mai uşor de distrus.

Norovirusul, care cauzează infecţii alimentare, este considerat o problemă mai ales în spitale şi poate fi extrem de periculos pentru copii. Rezultatele experimentelor arată că substanţa din oregano atacă elementele externe ale norovirusului.

Mai mult, cercetătorii susţin că aceasta are proprietăţi bactericide şi poate distruge chiar Salmonella, E-coli şi stafilococul.

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 30/14